

**ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД**

КАКО ПОВЕЋАТИ КОНКУРЕНТНОСТ И СУФИЦИТ ПОЉОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Проф. др Драго ЦВИЈАНОВИЋ

Београд, 05.04.2012. године

**ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД**

СРБИЈА ЈЕ ПОЉОПРИВРЕДНА ЗЕМЉА

Постоје:

- природни услови,
- довољно пољопривредног земљишта,
- водног потенцијала,
- повољне климатске прилике у појединим годинама,
- сорте и хибриди,
- објекти за све гране пољ. производње, и
- стручњаци и стручна радна снага.

СРБИЈА ЈЕ ПОЉОПРИВРЕДНА ЗЕМЉА

Постоје и субјекти:

- велика, мала и средња предузећа,
- пољопривредне задруге (али недовољан број),
- предузетници и
- породична пољопривредна газдинства.

СРБИЈА ЈЕ РУРАЛНА ЗЕМЉА

По традиционалном приступу, РПТ обухватају 70% територије са 43% укупног становништва

По дефиницији ОЕЦД-а (јединице ЛС са насељеношћу испод 150 становника на км²) РПТ обухватају 85% територије и 55,5% становништва, са просечном насељеношћу од 63 житеља по км².

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

ПРОИЗВОДНЕ МОГУЋНОСТИ И ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТИ СУ РАЗЛИЧИТИ.

Све их карактерише:

- велики утицај климатских прилика,
- недовољна агротехника, (посебно наводњавања),
- слаба техничка опремљеност (стара механизација, дотрајали објекти и опрема),
- тржишна неизвесност, (одсуство маркетиншке концепције),
- код породичних газдинстава – недостатак радне снаге и уситњеност поседа),
- неорганизованост,
- “сваштарска производња”,
- покидани “репро ланци” и
- није извршена диференцијација газдинстава.

СИСТЕМСКЕ МЕРЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ СРБИЈЕ

- Ниска продуктивност, неповољна конкуретност и мала профитабилност,
- Аграрни буџет осцилира - апсолутно и реалтивно пада у последње три године (2,6% у 2011.год. укупном буџету РС)

У протеклих осам година карактеристичне су три фазе у аграрној политици Србије:

- прва фаза - ценовна подршка,
- друга фаза - подршка инвестицијама и РР,
- трећа фаза - успостављање плаћања по површини обрадивог земљишта и по грлу стоке
- четврта фаза, за 2012. по произведеној количини,

СИСТЕМСКЕ МЕРЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ СРБИЈЕ

Укупна робна размена аграра Србије са светом у 2011.год. износила је 3.732,9 мил. УСД, (извоз: 2.696,6 а увоз 1.382,1 мил. УСД). Остварен је суфицит од 1.314,5 мил.УСД што је за 9,1% више него у 2010.год. У односу 2010., извоз у 2011.год. је био већи за 20,3%, а увоз је повећан за 33,4 %.

Структура извоза аграра:

- Житарице 30%
- Воће, поврће и прер.23%
- Пића и уља по 8%
- Шећер 5%
- Сточна храна и млечни производи по 4%
- Кафа, чај 3%,
- Месо и дуван по 2%,
- Остало 11%

Структура увоза аграра:

- Воће, поврће и прерађени.27%
- Кафа, чај 15%,
- Рибе 6%
- Житарице, пића и дуван по 5%
- Уља, месо и млечни прои. по 4%
- Шећер и сточна храна по3%
- Остало 19%

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Последњих двадесетак година у пољопривреду је мало улагано, а поднела је највећи терет кризе у којој се Србија налази, као и терет транзиције.

Девастирано је задругарство, несмотрено је урађена приватизација и покидани су репро ланци.

Ипак, ово је једина делатност из реалног сектора која у спољнотрговинској размени Србије остварује позитиван салдо.

Подстицајна средства државе су мала и недовољна, а економска снага произвођача је слаба.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Треба подстицати специјализацију, организацију, и интересно повезивање (удруживање) у сваком региону.

Треба подстицати диверзификацију пољопривредних газдинстава уз максимално уважавање њихових специфичности, и подстицати улагања у РПТ.

Треба стимулисати **К**вантитет, **К**валитет, **К**онтинуитет, **К**онтролу и **К**онкурентност пољопривредне производње кроз инвестициону политику и мере аграрне политике.

Треба донети закон о населјивању и промету пољопривредног земљишта.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Све институције од Владе до општинских управа треба да буду у функцији напред наведеног, кроз:

- интензивно инвестирање у агроиндустријски комплекс (наводњавање, нову технику и технологију у примарној производњи и преради);
- израда типских пројеката (за биљну и сточарску производњу, дораду и прераду);
- стимулацију и подршку (за специјализацију, организацију и интересно повезивање комерцијалних газдинстава);
- заједнички маркетинг и развој,
- инвестирање у РТТ;
- сталну едукацију комерцијалних газдинстава;
- промену основног, средњег и високог образовања итд.)

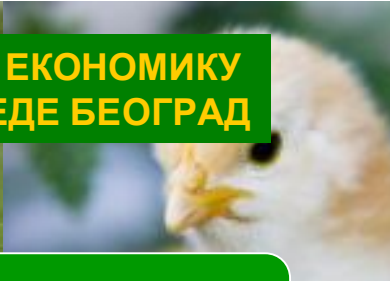
УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

СВЕ ОВЕ МЕРЕ ПОДРШКЕ И ЊИХОВЕ
НОСИОЦЕ, ТРЕБА ЈАСНО ДЕФИНИСАТИ У
СТРАТЕГИЈИ РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА
ПОЉОПРИВРЕДЕ И РУРАЛНИХ СРЕДИНА,
УВАЖАВАЈУЋИ КОМПАРАТИВНЕ ПРЕДНОСТИ
СВАКОГ ПРОИЗВОЂАЧА И СВАКОГ РЕГИОНА И
ПОДРЖАТИ РАЗВОЈНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ
ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

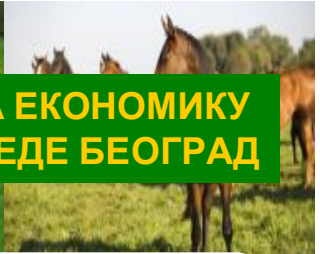
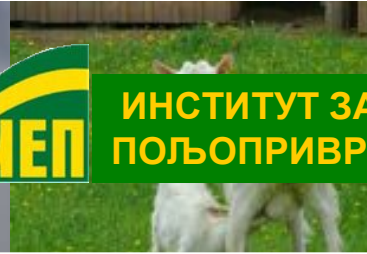

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

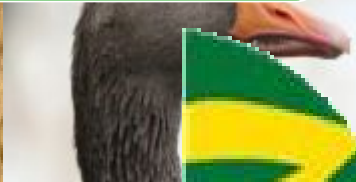

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

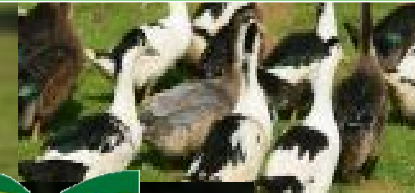

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

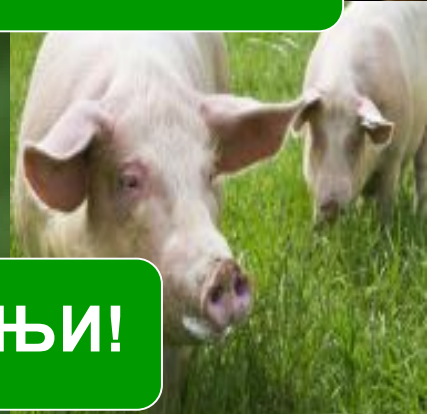
ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ
ПОЉОПРИВРЕДЕ БЕОГРАД

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!